

Огляди, рецензії, повідомлення

Науково-практична конференція пам'яті
Юрія Сливинського (01.12.1926 – 10.10.2003)

Серед тих українських учених, хто вніс вагому лепту в розвиток музичної фольклористики як науки, необхідно назвати ім'я Юрія Петровича Сливинського – невтомного збирача народномузичної творчості, етномузиколога-транскриптора, багаторічного викладача Львівської державної консерваторії ім. М. Лисенка (нині Львівська національна музична академія ім. М. Лисенка). Викладачами кафедри музичної фольклористики та працівниками Проблемної науково-дослідної лабораторії музичної етнології ЛНМА ім. М. Лисенка 26 жовтня 2013 р. була зініційована та проведена одноденна науково-практична конференція, присвячена пам'яті етномузиколога.

Конференція розпочала свою роботу виступом завідувача кафедри музичної фольклористики Богдана Луканюка, який виголосив доповідь „Слово про Юрія Сливинського”. Професор акцентував на постаті Ю. Сливинського у трьох її іпостасях: людина – педагог – вчений.

Узагальнююче, а інколи вдаючись в деталі, виступив Любомир Кушлик з доповіддю „Експедиційна діяльність Юрія Сливинського”. Він зупинився на важливих аспектах роботи фольклориста, зокрема, на його скрупульозній підготовці до експедиції, її проведенні та оформленні зібраного народномузичного матеріалу. Варто нагадати, що Л. Кушлик багато років поспіль їздив у фольклорні експедиції разом з Ю. Сливинським, тому не дивно, що інколи його доповідь переходила у жанр спогадів.

Юрій Рибак у доповіді „Полісько-волинська експедиція Юрія Сливинського” спочатку торкнувся передісторії збирацького інтересу до поліського фольклору, згадавши такі постаті, як О. Кольберга, З. Ходаковського К. Квітку, Л. Українку, Й. Роздольського, Ф. Колессу, К. Мошинського, Р. Гарасимчука, В. Гошовського. Доповідач детально зупинився на фольклористичній експедиції Ю. Сливинського 1972 року, вказавши її маршрут, число інформантів, кількість записаних творів, їхню жанрову приналежність. На думку Ю. Рибак, Ю. Сливинський в експедиції надавав явну перевагу весільному репертуару, що відображало його безпосереднє наукове зацікавлення цим обрядом. Результати цієї експедиції послужили не тільки для підготовки Ю. Сливинським дослідження про західноукраїнське весілля, але й поставили основою для низки наукових робіт.

Доповідь „Юрій Сливинський – транскриптор” Василь Коваль поділив на дві частини. У першій частині він детально зупинився на біографії фольклориста, виділивши роки навчання та праці, у другій – охарактеризу-

вав його транскрипційну діяльність. На думку доповідача, вперше як транскриптор Ю. Сливинський проявив себе у власній дипломній роботі „Гуцульські весільні пісні”, не без впливу С. Людкевича та В. Гошовського, як наукового керівника дипломної роботи. У подальшому В. Коваль висвітлив не тільки основні традиційні методи нотації народновокальних творів, на які опирався Ю. Сливинський, а й вказав на деякі новаторства, запроваджені фольклористом на практиці.

На денному засіданні конференції прозвучало декілька доповідей, зокрема „Берестейщина – роздоріжжя східнослов’янських макроареалів” (Ірина Клименко), „20–30-ті роки ХХ століття – важливий етап на шляху становлення музичної фольклористики Закарпаття” (Віра Мадяр-Новак), „Питання музичного слов’янознавства у науковій спадщині Володимира Гошовського” (Володимир Пасічник).

Завершальне засідання конференції розпочалося дискусіями за кількома напрямками, зокрема, „Експедиційна робота в сучасних умовах: питання методології та методики”, „Проблеми систематизації музично-транскрипційних позначень”, „Підсумки та перспективи мелотипологічних і мелогографічних студій над весільними обрядовими мелодіями”. Особливо жвавою була дискусія з проблем використання спеціальних знаків музично-етнографічної транскрипції для народновокальної музики. Ю. Рибак запропонував у вигляді таблиці узагальнений звід цих знаків для спільного обговорення, узгодження та остаточного схвалення. Варто зазначити, що частину знаків було перейнято з методичних рекомендацій Ю. Сливинського „Техніка нотації народних пісень”, а за основу взято набір знаків із машинописного збірника М. Мишанича „Народновокальна творчість Львівщини”. Учасниками конференції було прийняте рішення взяти за основу запропонований звід, і це дуже важливо, адже, з одного боку, закріпило досягнення львівської та київської транскрипційної школи, з іншого – підкреслило велику заслугу у цьому Юрія Сливинського.

Володимир Пасічник

Фундаментальне дослідження музичних інструментів
гуцулів: Мацієвський Ігор. Музичні інструменти гуцулів. –
Вінниця: Нова Книга, 2012. – 464 с. : ноти, іл.

Рік тому врешті побачила світ чи не найочікуваніша монографія з етноорганології, котра понад два десятиліття „поневірялася” у багатьох друкарнях України¹, Росії та Америки. Головна причина полягала у неабиякій

¹ Найдовше рукопис затримався у видавництві „Музична Україна”.